

UMETNIKI
ZA
KARITAS

SINJI VRH
17. – 21. AVGUST 2020

VI STE LUČ SVETA

SINJI VRH

17. – 21. AVGUST 2020

Katalog je izdala: Škofijska karitas Koper, Solkan, Skalniška 1

Ravnateljica in voditeljica projekta: Jožica Ličen

Likovna kritičarka in strokovna sodelavka: Anamarija Stibilj
Šajn

Fotografije: Lucijan Bratuš, Silva Karim, Jožica Ličen

Oblikovanje in strokovna sodelavka: Silva Karim

Ostali strokovni sodelavci: Jože Bartolj, Lucijan Bratuš, Azad
Karim

Tisk: Tiskarna Janežič. Nova Gorica
September 2020

Darovi za likovna dela bodo namenjeni otrokom
umetnikov, ki se jim je zaradi korone zmanjšal dohodek.

'VI STE LUČ SVETA' (MT 5,14).

Geslo letošnje mednarodne likovne akademije na Sinjem vrhu je: 'Vi ste luč sveta!' (Mt 5,14). Geslo najdemo v evangeliju po Mateju, nadaljuje pa se z besedami: 'Mesto, ki stoji na gori, se ne more skriti!' Ker akademije potekajo na Sinjem vrhu, bi nadaljevanje Matejevega besedila lahko malo priredili in napisali: 'Mesto, ki stoji na Gori, se ne more skriti!' Tudi likovna akademija se namreč odvija in stoji na Gori in je kakor svetilka, 'ki je ne prižigajo in ne postavljajo pod mernik, marveč na svetilnik in sveti vsem, ki so v hiši!' In sveti ne samo po vsej Vipavski dolini, ampak po vseh 'solznih dolinah' naše zemlje.

'Vam pa, ki se bojite mojega imena, vzide sonce pravičnosti in v njegovih perutih bo rešitev!' (Mal 3,20). Pravični so kakor sonce, ki vsak dan brez pojemanja prehodi svojo zmagovito pot od vzhoda do zahoda in sije vsem enako, hudobnim in dobrim, pravičnim in krivičnim (Mt 5,45). Dragi umetniki! Za vaše delo vam čestitam in se vam zahvaljujem. Spominjajte se, da ste tudi vi poklicani, da vsak prehodite svojo pot od jutra do večera kakor sonce, prinašajoč svojo svetlobo in toploto hudobnim in dobrim, pravičnim in krivičnim! Želim obilje nebeškega blagoslova na vaši nadaljnji ustvarjalni in človekoljubni poti.

Koprski škof Jurij Bizjak

26 LET UMETNIKOV ZA KARITAS

Spoštovane umetnice in umetniki, strokovni sodelavci, organizatorji in prostovoljci Likovne kolonije Umetniki za karitas, v letošnjem »drugačnem« letu vam vsem še posebej čestitam za opravljeno delo in pomembno sporočilo, ki ga prek umetnosti posredujete v svet.

Umetniki svet doživljate na posebno pretanjen način, ste bolj občutljivi na zunanje dražljaje, imate veliko mero občutka – tako za umetnost kot tudi za ljudi, kar se odsliva tudi skozi vseh 26 let ustvarjanja na Sinjem vrhu. Tegobe in stiske, ki jih doživlja človeštvo, globoko prizadenejo dušo umetnika, tako kot jo prešerno vzradostijo srečni dogodki,

veliki uspehi, nove zmage. Skozi umetnine ta čustva doživljamo tudi občudovalci umetniških del.

Kulturno-umetniško ustvarjanje je nujni sestavni del življenja, to je osnovni gradnik, temelj, identiteta vsakega naroda. Srečevanje umetnikov na Sinjem vrhu pa je še več od tega. S tovrstnim delovanjem presegate svojo vlogo in umetnosti dodajate veliko mero človečnosti, humanosti. Dobrodelnost, ki je iz leta v leto usmerjena v druge pomembne cilje, do različnih pomoči potrebnih skupin, je v letošnjem letu, ki ga je močno zaznamovala epidemija koronavirusa, še posebej solidarna. Virus ne ogroža zgolj zdravja ljudi, pač pa je okrnil mnoga področja, tudi, ali pa še posebej, delovanje na področju kulture in umetnosti. Mnogi umetniki so se znašli v težkem položaju, v veliki stiski. Letošnji izkupiček od prodanih del je namenjen prav njim in njihovim otrokom. Še več kot materialna pomoč pa ob tej gesti pomeni solidarnost, ta pomembna vrednota medčloveških odnosov, ki sporoča, da so težave posameznika v resnici težave nas vseh, da moramo skrbeti drug za drugega.

Ponosen sem na to čudovito dobrodelno umetniško zgodbo s pomembnim poslanstvom, ki že 26 let s Sinjega vrha odmeva v svet. Naj nas še dolgo navdihuje!

Tadej Beočanin, župan Občine Ajdovščina

VSI POTREBUJEMO LUČ IN VSI SMO LAHKO LUČ!

Od 17. do 21. avgusta 2020 je na Sinjem vrhu nad Ajdovščino potekala 26. mednarodna likovna kolonija Umetniki za karitas z geslom: Vi ste luč sveta. Kolonije so se udeležili izbrani umetniki: Skender Bajrović, Silva Copič, Barbara Demšar, Milan Erič, Draga Davitkova Erič, Erna Ferjanič, Matej Metlikovič, Janko Orač, Viktor Šest, Breda Sturm in častni gost Veljko Toman. Z umetniki je ustvarjal tudi strokovni sodelavec slikar Lucijan Bratuš, občasno so se pridružili še Jože Bartolj ter Silva in Azad Karim.

Organizacijsko in strokovno sta kolonijo vodili voditeljica projekta Umetniki za karitas in ravnateljica Škofijske karitas Koper Jožica Ličen ter likovna kritičarka in stalna sodelavka kolonije in razstav Anamarija Stibilj Šajn. Nepogrešljiva je bila sodelavka Karitas Marjana Plesničar Jezeršek ter slikarji - pomočniki Marija Efremova, Bogdan Soban in Igor Zimic. Dodana vrednost tega druženja je bil fant, ki rad slika in je ustvaril slike pod skrbnim mentorstvom

Polone Kunaver Ličen. Za gostoljubje in dobro počutje ter upoštevanje korona ukrepov je poskrbela družina Vidmar iz Sinjega vrha.

Na Sinjem vrhu je širok ustvarjalni prostor, saj so nekateri umetniki ustvarjali kar na prostem, drugi v ateljeju, nekateri pa v Tonetovem kujavniku, na balkonu ali v priročni uti, kar je bilo tokrat še posebej dobro zaradi ohranjanja razdalje. Pogled na zeleno dolino, sinje nebo in lagune morja se tudi tokrat zrcali v mnogih slikah ustvarjalcev, v likovnih delih in pogovorih pa ostaja letošnje geslo o luči sveta.

Poleg ustvarjanja in druženja se je dogajalo še marsikaj. Kolonija je vedno deležna medijske pozornosti domačih in zamejskih medijev, tako, da je bilo kar veliko javljanj iz Sinjega vrha. V torek pod večer je bila v župnijski cerkvi na Otlici sveta maša, ki jo je ob somaševanju domačega župnika daroval generalni vikar koprške škofije Slavko Rebec v spomin na pokojnega Hieronima in več kot 15 umetnikov, ki so ustvarjali v preteklih kolonijah. Še posebej ganljivo je bilo, ko so umetniki in prisotni obiskali grob pokojnega Hieronima ter v en glas zapeli Angelčka.

Darovanje likovnih del, ki je navadno ob dnevu odprtih vrat se je razpotegnilo skozi ves teden oz. jih je kar nekaj prineslo svoj dar v prostore Karitas po Koprski škofiji in tudi širše. Na ta način je darovalo kar 38 likovnih ustvarjalcev 46 likovnih del. Tem darovalcem se je z 10 slikami šopkov cvetja pridružil Črtomir Frelih in s 50 slikami angelov Marta Jakopič Kunaver.

Do koncu 26. mednarodne likovne kolonije Umetniki za karitas je tako nastalo 151 večjih in manjših likovnih del iz pod čopičev 57 ustvarjalcev. Ocenjena vrednost slik presega 50.000 Eur. Izkupiček prodanih del bo tokrat namenjen otrokom umetnikov, ki so zaradi korone ob dohodek, ki je potreben za preživljanje družine. Pomoč se bo izvajala v kontekstu projekta Posvojitev na razdaljo.

Ob sklepu kolonije je bil 20. avgusta pod večer kulturni program, v katerem so bili predstavljeni udeleženci in njihova dela, zahvalo je vsem izrekel koprski škof dr. Jurij Bizjak, ki je geslo kolonije »Vi ste luč sveta« primerjal s soncem, ki sveti vsem. V imenu občine Ajdovščina se umetnikom in sodelavcem Karitas zahvalil podžupan Ivan Krašna. Dogodek so kot vedno obogatili Mladi z Gore in Moški zbor Dornberk pod vodstvom Janka Hareja.

In tako se začne potovanje lepega in dobrega: Sinji vrh, koper, Vipava, Gorica, Ljubljana.... Hvala lepa vsem, ki v tem gibanju sodelujete in povabljeni umetniki, da sporočite o svoji stiski, katero bomo skušali, s pomočjo vaših kolegov, blažiti....bodimo drug drugemu Luč!

Jožica Ličen, voditeljica Umetnikov za karitas

UDELEŽENCI JUBILEJNE KOLONIJE

- Skender BAJROVIČ
- Silva COPIČ
- Barbara DEMŠAR
- Milan ERIČ
- Draga DAVITKOVA ERIČ
- Erna FERJANIČ
- Matej METLIKOVIČ
- Janko ORAČ
- Viktor ŠEST
- Breda ŠTURM
- Veljko TOMAN, časti gost

Skender BAJROVIĆ
Vi ste luč sveta, 2020
akril na platnu

Skender Bajrović je bil rojen v Gusinju v Črni gori. Diplomiral je najprej na Pedagoški akademiji v Ljubljani, nato pa še na Visoki pedagoški akademiji na Reki. Kot profesor likovne umetnosti je do nedavne upokojitve služboval na OŠ Božidarja Jakca, vseskozi pa je bil in ostaja aktiven tudi na samostojnem likovnem področju.

Za Skenderja Bajrovića je narava motivna fascinacija. Čuti njeno živost, moč in energijo, subtilno zaznava njene barve, igre svetlobe, njene ritme in zvoke. Svoja zrela ustvarjalna zanimanja posveča predvsem tematiki vode ter išče njeno refleksijo v barvi in zvoku. Svet zunanjega ponotranji, v njem odkriva bistveno, tisto, kar se je zasedrilo v njem samem in dozorelo za novo likovno življenje, v katerem utripata predanost barvi in gesti. Slikovne kompozicije so polne notranje dinamike, vendar skozi premišljeno arhitektoniko zazvenijo v ravnovesju. Barve, svetloba in platenja mu omogočijo, da jih odpira v prostorske dimenzije. Slikarjev intenzivni barvni register, razpet med zunanjo resničnostjo in notranjim čutenjem, se je še posebej izživel na sliki *Vi ste luč sveta*. Iz toplo-hladnih soočanj v spodnjem delu je prešel v izjemno žarenje toplih, intenzivnih, iluminiranih vrednosti, v ognjenost in magičnost. Poteze, s katerimi avtor večplastno tke slikovno tkivo, so prevod izvornosti narave in avtorjeve ekspresivne vzdramljenosti. Z njimi pušča različne sledi, vendar vselej neposredne, impulzivne, odločne, gibke in občutljive. Z njimi vzpostavi ritem rastoče kompozicije, ki poseduje vzgonsko moč za prestop v sfero presežnega.

Silva COPIČ
Ujeta v čas, 2020
akril na platnu

Silva Copič je z dolgoletnim službovanjem na OŠ Otlica, kjer je bila profesorica likovne umetnosti, postala del Gore. Je pa tudi del likovne kolonije Umetniki za karitas, saj jo vsako leto obogati s svojim ustvarjalnim prispevkom.

Silva Copič je zapisana klasičnemu slikarskemu mediju. Osebo čuteče se sprehaja po svetu zunanjega in brska po preteklosti. Tako kot se miselno potaplja pod povrhnjico, tudi v likovno formalnem smislu izbira tovrsten način. Njene slike namreč v svojem genskem zapisu ohranjajo palimpsestni pristop, saj avtorica »lušči«
plasti in pod njimi odkriva zgodbe in najde akterje. Figuralni liki prihajajo na slikovni oder kot ostaline starih fresk. Prepoznavni so, čeprav mestoma učinkujejo na nivoju prividnega in zbledelega ter ne premorejo jasno izrisane konture. Artikulirani so s segmentiranimi potezami, s komponiranjem nanosov pastelnih barv, ki premorejo različne smeri, intenzite in teksturalne vrednosti. Figuralni fragment lebdi na modri slikovnega polja kot prizor večnosti in neskončnosti, kot materialnost, ujeta v duhovnost. Moč barv in njihova izpovednost prideta še posebej do izraza v kontrapunktu med obrobjem in okruškom preteklosti, ki zajame osrednji del slikovnega polja. Avtorica tudi sicer daje poudarek likovnim izraznim sredstvom, ki ji v uravnoteženih kompozicijah omogočajo zlitje zunanjega, občega in razumskega ter notranjega, osebnega, emotivnega, pa preteklosti in sedanjosti, statike in dinamike, globine in površine.

Barbara DEMŠAR
Živelo življenje, 2020
akril na platnu

Barbara Demšar je profesorica likovne umetnosti. Izhaja iz slikovitega škofjeloškega prostora, ki je bil barbizonsko zavetje in inspirativni vir za številne likovne ustvarjalce. S samosvojo poetiko tudi ona ohranja zvestobo do krajine, s katero je našla potrditev na mednarodni likovni sceni.

Barbara Demšar ustvarja krajine, ki niso odsev stvarnega stanja, temveč skozi izrazito avtorsko preobrazbo postajajo del imaginarnega krajinskega prostranstva. S kompozicijsko gradnjo sledi prostorskemu redu, za katerega se zgleduje v naravnem. Zasnove njenih del so namreč horizontalne. Na sliki Živelo življenje, ki je razdeljena na dva barvna pola, iz zgornjega roba slikovne ploskve v prostor sije na znakovnost reducirano sonce. S svojo močjo iluminira celotno prizorišče, ki je tudi sicer odeto v slikarki priljubljene tople barve. Na njem najdejo svoje mesto kolažne aplikacije, ki kljub svoji izraziti oblikovni poenostavljenosti asociirajo na izbrane krajinske elemente. To so drobna znamenja slikarkine krajine, reducirana na znakovnost in koncentrirana v govorico simbolov. Z leti so pridobila arhetipsko prepoznavnost, a še vedno ostajajo odprta za oblikovna poigravanja. Avtorica jih izgrajuje tudi z linijo, ki jo ustvarja klasično risarsko ali pa z lepljenjem nitk. Tovrstnim ilustrativnim utrinkom dodaja mikrostrukturno dogajanje nežno vzorčastega ozadja. Z njim tke atmosfero, naglašuje živost slikovne povrhnjice in dosega optične vrednosti nekakšnega sekundarnega vzorca oziroma moiré efekta.

Milan ERIČ
Luč sveta, svet luči, 2020
olje na platnu

Milan Erič je diplomski in podiplomski študij opravil na ALUO v Ljubljani, kjer je od leta 2001 tudi redni profesor. Njegova ustvarjalnost sega na različna področja in je zaradi raziskovalne in eksperimentalne vneme polna preobrazb. Avtor se ukvarja z risanim filmom, karikaturo, ilustracijo in slikarstvom. Za svoje delo je prejel že številne pomembne nagrade, med drugim nagrado Prešernovega sklada, Jakopičevo nagrado in nagrado Hinka Smrekarja.

Milan Erič je na Sinjem vrhu dobil vzgonsko moč za nadaljevanje v tem letu začetega tehnično inovativnega likovno-vizualnega pristopa. Za uresničitev idej je uporabil barvna razpršila. Na temno slikovno podlago je kompozicijsko premišljeno položil najrazličnejše neuporabne oz. odpadne predmete (ventilatorji, vzmeti, igrače ...) in s tem uresničeval princip reciklaže. S sprejem je ustvaril »odtis« položanih predmetov, ki so mu bili nekakšna matrica, in se nato odločil še za manjše intervencije s čopičem. Z njim je nanašal barvno snovnost, posluževal pa se je tudi njenege odstranjevanja. Tako je dodelal like in jih razprl med oblikovno jasnostjo in zastrtostjo. Pri ustvarjanju je iskal svetlobo in vzpostavljaj slikovite dialoge med osvetljenimi in osenčenimi deli ter mestoma dosegal žlahtne sfumature. V vsebinskem smislu je na slikovnem odru odprl pogled v neskončni kozmični prostor, v katerem lebdijo svetlobni elementi. S tem je ustvarjalno sledil geslu kolonije, predvsem pa se je dvigoval v sfere poduhovljenega doživljanja sveta. In to na njemu lasten, inventiven način.

Draga DAVITKOVA ERIČ
Impresija Vipavske doline, 2020
akvarel na tekstilu

Draga Davitkova Erič je akademska slikarka in likovna pedagoginja, ki poučuje na OŠ v Dragomerju. Na Sinjem vrhu se je pridružila svojemu soprogu Milanu ter v miru, odprtosti, slikovitosti in v posebnostih kraja našla svoj ustvarjalni navdih.

Draga Davidkova Erič je odkrivala sinjevrško krajino in usmerjala pogled v dolino. Široko zasnovane panorame mehko valovijo od točke pogleda proti neskončnosti. Avtorica je stvarno krajino reducirala na bistveno, jo očistila vseh podrobnosti in jo radikalno oblikovno minimalizirala. Ujela je le temeljne, a dovolj zgovorne poteze prostorske konfiguracije, ki jo določajo in ji dajejo prepoznavnost. S horizontalno zasnovano kompozicijo je že a priori v svoje slike vnesla mir in harmonijo. Na osnovi resničnega izseka je ustvarila svet ponotranjene, meditativne pokrajine. Za likovno-vizualno uresničitev je izbrala vodene barve, razredčene in pastelne, ter z njimi vzpostavila akvarelno občuteno, prosojno, nežno atmosferičnost. Z lazurnimi nanosi je dosegla transparentnost ter specifične mikroteksturalne vrednosti, ki dodatno likovno bogatijo slikovno polje in mu dajejo posebno žlahtnost. Celotne kompozicije imajo eterečen videz. Številne modrine dobijo kontrapunkt v toplih barvnih lisah. Zdi se, da se svetloba lateralno pretaka skozi plasti krajine in otopli tudi hladne barvne vrednosti. Slike Drage Davitkove Erič razkrivajo izjemno subtilnost pa tudi sublimnost v doživljajski specifičnosti. V njih zaigra globoko čuteča, poetična duša slikarke.

Erna FERJANIČ
Sinji vrh 2.
kombinirana tehnika na platnu

Erna Ferjanič je profesorica likovne vzgoje. Deluje na širokem likovnem področju, piše pa tudi prozo in poezijo. Je članica številnih društev tako doma kot v mednarodnem prostoru. Še posebej pa je promotorka Rogaške Slatine in njenega kulturnega življenja.

Erna Ferjanič lirično nagovarjajoči svet zunanjega preoblikuje in ovrednoti z njej lastno likovno percepcijo. Njeno likovno delovanje je raziskovalno naravnano. Pomembne so ji barve, svojo ustvarjalno pozornost pa še posebej usmerja v strukture. V svoja slikarska dela vključuje govornico kolaža, za katerega uporablja pretežno čipkaste aplikacije pa tudi mrežne vzorce. Strukturno vzdramljeno povrhnjico prav tako dosega z bogatimi barvnimi impasti in drugimi materialnimi dodatki. Njeni slikovni organizmi stremijo po razgibanosti, slojevitosti in strukturiranosti. Vse to jim daje notranjo dinamiko. Hkrati pa avtorica med različnostmi išče ubrane dialoge in vzpostavlja ravnovesje. V delih uresničuje tudi barvno živahnost, ki pripada plastenju intenzivnih barv, razpetih med toplimi in hladnimi vrednostmi. Odloča se za iluminacije z zlatimi leski in tako daje kolorističnemu vzdušju pravo mero posebnega, žlahtnega in simbolno pomenljivega pridiha. Njena dela so inspirirana s strani narave, za izbrano tematiko pa čutimo njeno ekološko ozaveščenost držo in sporočilo. Njen Sinji vrh se je v svoji elementarnosti odločno razpel čez slikovna polja, ki lahko obstajajo samostojna ali pa povezana v večdelno kompozicijo.

Matej METLIKOVIČ
Luči na nebu duše, 2020
akril na platnu

Matej Metlikovič je akademski slikar, ki se je uveljavil tudi z močno avtorsko zaznamovano likovno opremo sakralnih prostorov ter z obsežnim opusom, s katerim ustvarja slikarsko interpretacijo svetopisemske tematike.

Matej Metlikovič prisega na moč barv, toplih, žarečih, iluminiranih, s katerimi gradi slikovna polja. Odlikuje pa ga tudi risba, jasna, tekoča, v katero koncentrira ekspresivno izrečeno bistvo, figuralne like, ki postajajo arhetipsko prepoznavni, vendar vedno sveži, zgovorni in likovno prepričljivi. Je ustvarjalec del, ki jih odlikujeta likovna čistost in jasnost. Njegova slika *Luči na nebu duše* je spoj preteklih ustvarjalnih prizadevanj ter inspiracij, ki jih je dobil in situ, na mestu samem. Na bolj ali manj monokromnem ozadju plastenih modrin, ki predstavljajo Sinjo goro in hkrati vzpostavljajo duhovno ozračje, nebo duše, dominira pet barvno intenzivnih krogov, krogov svetlobe in navdiha. To so točke, ki že s svojo oblikovno zasnovo izražajo simbolno večplastnost. V njih se manifestira avtorjeva kaligrafsko tekoča, virtuoza risba. Ta sintetizira bistvo slikarjeve pripovedi in izpovedi ter potrjuje njegovo ustvarjalno identiteto. Z njo udejani tri anjele, odprto dlan in srce – ptico. Z njimi sliki daje bogate vsebinske iztočnice in dodaten duhovni polet. Moč kolorita, s katerim slavi svetlobo, ter svojstvena tekstura, ki jo gradi z nekonvencionalnimi dodatki, pa v stvaritev vnašata kanček čarobnosti stekla. To je material, ki je za Mateja Metlikoviča še posebej kreativno nagovarjajoč.

Janko ORAČ
Svetline na Gori, 2020
akril, kolaž na platnu

Janko Orač je diplomirani slikar in univerzitetni specialist grafik, ki ustvarja tako v Novem mestu kot na Tinskem, v slikovitem kraju nad njegovo rodno Zibiko. Je avtor, ki je nenehno na ustvarjalnem potovanju, na katerem uresničuje prvine slikarskega in grafičnega medija.

Čutno zaznavanje krajine, nagovarjajoče v barvah, oblikah in atmosferah, je za Janka Orača neusahljiv vir navdiha. Do Sinjega vrha ima še posebno emocionalno naklonjenost, ki ga vodi v abstraktno barvno ekspresijo. Na ta kraj so vezana celo odpiranja njegovih novih ustvarjalnih obzorij. Tokratni doprinos pripada avtorjevemu najnovejšemu raziskovalno poglobljenemu prehajanju med slikarskim in grafičnim. Poleg slikarskih potez namreč v svoj navor vključuje tudi kolažne aplikacije, za katere uporablja avtorske lesoreze. Z njimi zgodba dobi še dodaten poklon prostoru, saj odtisi lesene plošče prinašajo mikrostrukturno dogajanje, ki priča o življenju tega organskega materiala in kljubovanju atmosferskim vplivom. V abstraktno zasnovanih kompozicijah, ki temeljijo predvsem na črno-belih, karakterno raznolikih, a ritmično ubranih sledih, pa je zaznati avtorjev subtilen dialog z naravnimi danostmi in posebnostmi tega ambienta. Te postanejo vzvod tudi za izrazita simbolna doživljanja, ki jih nadgrajujejo še akcenti modre in rdeče barve. Janko Orač prehaja od zunanjega k notranjemu, od zaprtega k odprtemu, od temin k svetlobi, z Vrha v Dolino, pa tudi v neskončne višave.

Viktor ŠEST
Notranjost, 2020
olje na platnu

Viktor Šest je leta 1981 diplomiral na oddelku za slikarstvo ljubljanske Akademije za likovno umetnost. Živi in ustvarja v Mariboru. Zanima ga predvsem človek. S svojo ustvarjalnostjo mu je pripravljen tudi pomagati.

Viktor Šest na slikovni oder postavi najrazličnejše figuralne like. Izbira jih iz preteklosti in sedanjosti, iz javnega in zasebnega življenja, vselej znova pa se druži z glasbeniki. Junaki so zgovorni pripovedovalci, so akterji različnih življenjskih situacij in vlog. Na slikovnem odru jih utelesi z risbo, ki je karakterno individualna, močna, tekoča, dinamična, virtuozna in v segmentih celo eruptivno dramatična. Odlična risba je samozadostna, hkrati pa odprta za barvno nadgradnjo. Avtor z barvami dodatno modelira telesnost svojih figur, izpostavlja posamezne fragmente, uglaši in naglasi razpoloženje, ustvari in osvetli prostor ter z izborom konceptualno sledi motivu in njegovi atmosferi. Šestovi figuralni liki predstavljajo obvladovanje in upoštevanje pravil oz. kanonov klasičnega portretnega slikarstva, ki mu v želji po stopnjevanju izraznosti dodaja načine sodobnega oblikovanja telesnosti, pristope, značilne za modernistično stilizacijo, predvsem pa rešitve, ki so izrazito avtorsko intimne ter služijo slikarjevi želji, da bi bila njegova figura živa, duhovita, intenzivno nagovarjajoča. Tokrat se je poglobljeno posvetil glasbenikom v posebnem umirjenem uprizoritvenem trenutku in vzdušju interierja, temperamentni plesalki flamenka ter baletki, ki se pripravlja na svojo vlogo.

Breda ŠTURM
Odpri A, 2020
akril na platnu

Breda Šturm je najprej diplomirala na Fakulteti za arhitekturo. Leta 2010 pa je z odliko zaključila podiplomski študij na ALUO Univerze v Ljubljani pri prof. Tugu Sušniku in prof. Tomažu Brejcu ter pridobila naziv magistrica umetnosti. Študijsko se je izpopolnjevala v Italiji, Španiji in ZDA. Deluje na področju slikarstva, ilustracije, opreme in oblikovanja knjig, notranje opreme ter arhitekture.

V opusu Brede Šturm monokromnemu črnemu ciklu sledi obdobje belih slik. Tudi te ostajajo abstraktne in minimalistične. Na njih avtorica v informelovskem duhu uresničuje lastno poudarjeno zanimanje za strukture. Ob delovanju zunanje svetlobe barve že z enim samim imenovalcem dosežajo odprtost. Tako bela vsekakor ni ena sama, še posebej ker so zapisi plasteni in presejajo tudi spodnji sloji. Tokrat v podslikavah zaznavamo sinje pridihe, ki jih lahko povezujemo tako z lokacijo kot s poseganjem v transcendentno. Na vsaki sliki se pojavlja polje, oblikovano v lik, v geometrijski znak, na eni v krog s koncentričnimi strukturalnimi sledmi, na drugi v kvadrat. Z njima likovni stvaritvi spregovorita na izrazito simboličen način. Obliki vodita k vzpostavljanju diskurza z njunimi globljimi pomeni in vrednotami, k vzpostavljanju sporočila z avtorici lastnim, enigmatičnim črkopisom. Če pa gledamo obče, predstavljajo stare oblike in praoblike like, ki v sebi nosijo božansko geometrijo in moč ter posedujejo večne modrosti in simbolna sporočila. Bogastvo pomenov je skoncentrirano v občutljivi, čisti minimalistični formi, bela pa v polnosti objektivizira svetlobo.

Veljko TOMAN
Rajski vrtovi, 2020
akril na platnu

Veljko Toman je akademski slikar in restavrator specialist. In še mnogo več. Je čuteč človek, ki z vso predanostjo ustvarja in z njemu značilno pristnostjo, dobrosrčnostjo in odprtostjo daruje. Je naš, in to že od začetka, zato letos tudi kot častni gost.

Veljko Toman s svojimi deli izraža videnje in čutenje zunanjega sveta, zato mu je krajina osrednje motivno izhodišče. V izoblikovanem in prepoznavnem ter z močno likovno energijo prežetem slogu slika svoje zgodbe, v vsako molekulo likovnega tkiva pa vnaša sebe. Tudi tokrat je s temperamentnimi potezami in bogatimi barvnimi impasti, večplastno ter kompozicijsko uravnoteženo na slikovni oder postavil Rajski vrt. S palmami, ki so postale glavne akterke dogajanja, je obudil spomine na svoja potovanja, pa tudi na enega izmed svojih ciklov, ki je v celoti temeljil na številnih variacijah in metamorfozah tega drevesa. Povzel je bistvo značilne drevesne forme, izpostavil elementarno osnovno obliko, odigral ritme poteznosti, ki so ji sledili, ter izživel tiste povsem sproščene, čustveno vznesene, nezadržne notranje impulze. Koloristično pestrost in intenzivnost je dodatno naglasil s plastenji in dinamičnimi komunicirani barv. Zelena in modra najdeta kontrapunkt in svetlobo v rumeni pa v akcentih rdeče in vijolične. V živahni povrhnjici slikovnega organizma je čutiti sledi ustvarjalnega procesa, njegovo prvinskost in neposrednost. Močan ekspresivni naboj zaznamujejo tako poteze kot barvni nabor, a celote zazvenijo v ubranosti.

UMETNIKI SMO ZAČIMBA IN SPODBUDA K DOBRODELNOSTI

Tudi mene vleče više, na odprto, da si napolnim pljuča, da mi pogled zaplava v neskončno daljavo. To doživetje je neizmerljivo, polno radosti do življenja, bivanja in ustvarjanja. Obenem pa gre za zavedanja o naši majhnosti in za neizmerno hvaležnost za vse te darove, ki jih izkoriščamo, pa tudi poskušamo v manjši ali večji meri vračati.

Sinji vrh je zame prava priložnost, da se tudi jaz kot številni drugi ustvarjalci, podporniki, donatorji in sodelavci v tem nadvse humanem gibanju Umetniki za karitas, ki se je v četrto stoletje globoko zasidrilo v našo zavest, odzovem in doprinesem po svojih sposobnostih in močeh.

Kot dolgoletni sodelavec tega humanega gibanja je moja potreba, da spomnim vse sebi podobne, ki prispevajo k temu gibanju, da smo začimba, spodbuda tej dejavnosti, in da dam misliti tistim, ki se še niso odločili, da bi od svojega ustvarjalnega talenta prispevali kak del za ljudi, ki so teh darov potrebni.

Organizatorju Umetniki za karitas pa sem hvaležen, da lahko aktivno sodelujem in prispevam k temu gibanju, ki nam je lahko vsem v ponos!

Veljko Toman, častni gost

TUDI UMETNOST JE SVETLOBA

V začetku je Bog ustvaril nebo in zemljo. Zemlja pa je bila pusta in prazna, tema se je razprostirala nad globinami in duh Božji je vel nad vodami. Bog je rekel: »Bodi svetloba!« In nastala je svetloba. Bog je videl, da je svetloba dobra.

Tako je bil pojem svetlobe opredeljen v Genezi, v prvi Mojzesovi knjigi.

V krščanstvu svetloba ali luč vedno simbolizira življenje, odrešenje, srečo, ki jo daje Bog, ki je tudi sam svetloba oz. luč.

A ob svetlobi obstaja tudi tema. Skupaj izražata univerzalno dvojnost, večne analogije življenja in sveta, boj med dobrim in zlim, med duhovnim in materialnim, med znanjem in neznanjem, med odprtostjo in dobrosrčnostjo do sočloveka ter brezčutnostjo in egocentričnostjo ...

Luči, ki odganjajo temine so različne. Tudi umetnost je svetloba. Je stremljenje po presežnem, je izpovedovanje in osvobajanje, je luč v življenju, je poklon lepoti in dovršenosti stvarstva, je razkrivanje sporočilnosti, ki izvira iz duhovnih globin. In ustvarjalec umetniških del, s katerimi dela dobro, je nedvomno prinašalec luči vsem tistim, ki jim je iz različnih vzrokov ugasnila. Umetnik je v svojem poslanstvu vsekakor humanist. In umetnost je vedno stremela po boljšem in lepšem svetu.

Slikarji vseh časov so iskali svetlobo na slikovnem polju. Postavili so si jo za likovni problem, koristili njeno vlogo in pomen, ustvarjali slikovite dialoge med osvetljenimi in osenčenimi deli, s svetlobo so zjasnili oblike sveta, izkoristili njeno revitalizacijsko moč, dosegali posebna atmosferska vzdušja. Z njo so umetniki, ki ustvarjajo v plenerističnem duhu, sledili hipnim razpoloženjem v naravi in iskali njen vpliv na likovno predstavo pokrajine. A svetloba daje tudi možnost izražanja najrazličnejših drugih motivnih izhodišč in široko simbolno ovrednotenje njihovih interpretacij.

Udeleženci 26. mednarodne likovne kolonije Umetniki za karitas so bili ponovno prinašalci svetlobe. Njihovo poslanstvo pa je letos še dodatno osvetlilo geslo kolonije »Vi ste luč sveta«. Ker tema potrebuje svetlobo, ker težave potrebujejo rešitev, ker stiska kliče po pomoči, potrebujemo umetnost in umetnike, potrebujemo Umetnike za karitas.

Naj sveti njihova luč, naj pomaga pomoči potrebnim, naj osvetli raznolikost umetniškega delovanja in pomen umetnosti, naj razvaja pogled in vzradosti srce.

Navsezadnje pa je bila kolonija tudi za umetnike same luč v tem negotovem času, ki je vzel marsikatero ustvarjalno druženje in pretrgal marsikateri medčloveški stik. Nam pa je bilo tudi z lučjo od zgoraj dano, da smo nadaljevali kontinuiteto kolonije.

*Anamarija Stibilj Šajn
likovna kritičarka in strokovna sodelavka*

STROKOVNI SODELAVCI, KI SO SPREMLJALI KOLONIJO

Jože Bartolj
Lucijan Bratuš
Silva in Azad Karim

SLIKARJI POMOČNIKI IN DAROVALCI

Milena Gregorčič
Marija Efremova
Mira Ličen
Bogdan Soban
Janez Štros
Igor Zimic

UDELEŽENCI PRETEKLIH KOLONIJ

Marta Jakopič Kunaver (podarila 50 slik),
Črtomir Frelj (podaril 10 slik)
Andrej Kosič (podaril 6 slik)
Vojko Gašperut
Polona Kunaver Ličen/Lona Vertich
David Ličen
Peter Lazarevič
Maša Bersan Mašuk
Nikolaj Mašukov
Janez Ovsec
Pavle Ščurk
Nina Zuljan
Marija Prelec
Stojan Batič (darovalka DJ)
Alina Asberga Nabergoj
Vinko Prislan
Joso Knez

OSTALI DAROVALCI

1. Magda Cej	14. Božica Mihalič
2. Ingrid Černe	15. Marija Maruša Maraž
3. Dajana Čok	16. Jozo Pliškovič
4. Tatjana Fičur	17. Patrik Popovič
5. Marta Frei	18. Erik Popovič
6. Leon Furlan	19. Anamarija Samec
7. Jurij Furlan	20. Cvetka Šemrov
8. Marinka Gatnik	21. Joško Vodopivec
9. Alda Grudina	22. Jelka Usico
10. Ida Kocjančič	23. Lucija Ciglič
11. Sonja Lipušček	24. Cvetka Ipavec
12. Silvana Maligoj	25. Otokar Pavlin
13. Vera Malič	

V koloniji je bil tudi mladi gost Nace, ki je pod mentorstvom Polone Kunaver Ličen ustvarjal in spoznaval skrivnosti in talente odraslih likovnih ustvarjalcev.

Marija EFREMOVA
Papaveri, 2020
akril na platnu

Jože BARTOLJ
Sv. Peter, 2020
akril na platnu

Lucijan BRATUŠ
SV-02, 2020
akril na platnu

Silva KARIM
Platno in sedem čopičev, 2020
olje na platnu

Azad KARIM
Dežela upanja, 2020
akril na platnu

Mira LIČEN
Pladenj, 2020
fuzija stekla s pozlato

Milena GREGORČIČ
Svetlobe, 2020
akril na platnu

Janez ŠTROS
Tudi ti si angel, 2019
tisk na platnu

BOGDAN SOBAN
Pred nevihto, 2020
digitalni tisk na platnu

Igor ZIMIC
Luč, 2020
akril na platnu

Nikolaj MAŠUKOV
Maske, 2020
akril na platnu

Petar LAZAREVIĆ
Kraški rob, 2020
akril na platnu

Stojan BATIČ (iz zapuščine DJ)
Deklica s kitaro
kamen

Pavle ŠČURK
Tihožitje, 2020
akril na platnu

MAŠA BERSAN Mašuk
Zdrava Marija milosti polna, 2020
akril na platnu

Vojko GAŠPERUT
Oljke, 2020
akril na platnu

Vinko PRISLAN
Kdo ve, kdo je kaj in kdo je kdo (iz cikla Potovanja), 2020
akril na platnu

Janez OVSEC
Pomlad na deželi, 2019
akril na platnu

David LIČEN
Mesto oob mrzli reki, 2011
akvatinta

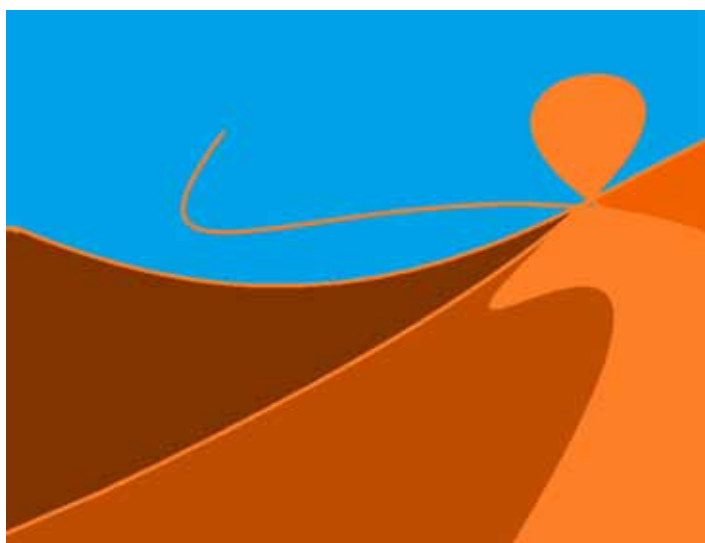
Črtomir FRELJH
Šopek, 2020
mešana tehnika na papirju

Andrej KOSIČ
Svetloba med drevesi, 2020
akvarel

Marta JAKOPIČ KUNAVER
Angel, 2020
mešana tehnika na papirju

Marija PRELEC
Poletje, 2020
digitalni tisk

Lona VERLICH
To je življenje, 2020
akril na platnu

Joso KNEZ
Sinji vrh, 2020
akril na platnu

Alina ASBERGA NABERGOJ
Cvetoč oleander, 2020
akril na platnu

Nina ZULJAN
Moja dežela, 2020
akril na platnu

UTRINKI KOLONIJE IN DNEVA ODPRTIH VRAT

Družina Vidmar – prijazni gostitelji kolonije Umetniki za karitas že od leta 1995

Poklon spominu na Hieronima Vidmarja, ki je bil dolga leta eden izmed stebrov umetniških dogodkov na Sinjem vrhu.

Veljko, Milan, Draga in Janko - veselo srečanje prijateljev na prvi dan kolonije

Na dan odprtih vrat vsako leto poskrbijo za vzdušje igralci z Gore, z mentorico Ivico Vidmar.

Prva razstava nastalih del je kar na Sinjem vrhu. Na pot jo je pospremil tudi koprski škof msg. Jurij Bizjak.

Lepo je, ko se te dotakne narava v svoji razkošni lepoti. Skender Bajrović v svojem zelenem ateljeju ...

UMETNIKI ZA KARITAS 1995 – 2020

Mednarodna likovna kolonija Umetniki za karitas se od leta 1995 tretji teden v avgustu dogaja na Sinjem vrhu nad Ajdovščino. Tisoč metrska gora je postala zbirališče številnih likovnih delavnic, med katerimi je kolonija Umetniki za karitas posebna, saj jo navdihuje dobrodelnost. Caritas vsako leto izbere geslo kolonije, s katerim sporoča o stiskah s katerimi se srečuje in istočasno vabi k solidarnosti.

Med likovnimi umetniki je kolonija priljubljena, saj je doživela že srebrno obletnico in je v 26. katalogih zapisanih več kot 1.950 imen avtorjev, ki so prišli iz vseh petih celin, ustvarili so 3.100 likovnih del, od katerih je že več kot 2.600 našlo lastnike. Izkupiček pa je bil namenjen različnim projektom pomoči, ki jih Caritas izvaja: družine, otroci, brezdomni, ostareli, bolni, zasvojeni; zadnje čase pa vse bolj podpora otrokom in mladim.

Likovna kolonija je prvi del mednarodnega projekta Umetniki za karitas, ki se nadaljuje v potovanje razstav. V vseh teh letih je bilo 360 razstav po Sloveniji, vsako leto v Gorici in Trstu, bili smo dvakrat v Rimu, trikrat v Bruslju, enkrat na Dunaju in v Sarajevu.

Glavni namen celotnega projekta, ki prerašča v gibanje je druženje umetnikov, darovanje njihovega časa in talenta, pa tudi plemenitenje družbe z umetnostjo in dobrodelnostjo. Poleg tega so razstave, ki potujejo vračilo umetnikom, ki darujejo svoj talent in svoj čas, saj marsikdo med njimi si samostojne razstave na tolikih lokacijah ne more privoščiti.

Človek ne živi samo od kruha... zato je umetnost in dobrodelnost dodana vrednost v času in prostoru. Udeleženec letošnje kolonije, akademski slikar je povedal: »Talent mi je bil darovan, zato je moja dolžnost, da del tega darujem za druge. To so samo obresti od tega kar sem dobil zastonj!«

Pri Umetnikih za karitas si lepota in dobrota podajata roko.

ARTISTI PER LA CARITAS 1995 – 2020

La colonia internazionale "Artisti per la Caritas" si svolge la terza settimana di agosto a Sinji vrh sopra Ajdovščina già dal 1995. Sinij Vrh, posta a un'altitudine di oltre mille metri, e' diventata il luogo di numerose colonie di artisti, tra le quali la colonia "Artisti per la Caritas" e' particolare: si basa sulla carita'. La Caritas ogni anno sceglie un motto per la colonia con il quale informa delle difficoltà della gente e invita alla carita'.

La colonia "Artisti per la Caritas" e' diventata sempre piu' popolare ed e' giunta quest'anno alla 25-esima edizione. Nei 25 cataloghi sono scritti i nomi dei piu' di 1950 autori che sono venuti a Sinji vrh da tutti i cinque continenti e hanno dipinto, creato 3100 opere artistiche, delle quali 2600 sono state vendute. Il ricavato delle vendite e' stato destinato ai vari progetti d'aiuto che la Caritas svolge: famiglie, bambini, senzatetto, anziani, malati, tossicodipendenti ed altri al margine della societa', ultimamente sempre di piu' per l'aiuto ai bambini e ai giovani.

La colonia degli artisti e' la prima parte del progetto internazionale "Artisti per la Caritas" che poi prosegue con diverse mostre. In tutti questi anni ci sono state 360 mostre in tutta la Slovenia, ogni anno si tengono mostre a Gorizia e a Trieste, due volte siamo gia' stati a Roma, tre volte a

Bruxelles, una volta a Vienna e a Sarajevo.

Lo scopo principale del progetto "Artisti per la Caritas" che si sta sviluppando nel movimento e l'incontro degli artisti che regalano il loro tempo ed il loro talento, ma e' anche l'impegno per nobilitare e arricchire la società odierna con l'arte e con la carità. Le mostre che viaggiano sono anche un ringraziamento agli artisti che regalano il loro tempo ed il loro talento, poiché ci sono anche artisti che altrimenti non potrebbero permettersi di allestire una mostra.

L'uomo non vive di solo pane... per questo l'arte e la carità sono un valore aggiunto nel nostro tempo e nella società. Un pittore che ha partecipato quest'anno alla colonia ha detto: "Il talento per la pittura mi e' stato dato per questo e' mio dovere donare agli altri una parte del mio lavoro artistico. Questo sono solo gli interessi di quello che ho ricevuto gratis!"

L'abbraccio tra la bellezza e la carità e' il fondamento della colonia "Artisti per la Caritas".

ARTISTS FOR KARITAS 1995 - 2020

During the third week of August since 1995 the international art colony – Umetniki za karitas has been carried out on Sinji vrh, a spot high above Ajdovščina. The thousand-meter mountain has become a gathering place for numerous art workshops, amongst which Umetniki za karitas is a standout due to its charitable nature. Caritas chooses a slogan for the colony each year. It expresses the struggles it encounters in society and at the same time invites you to join in on charity.

The colony is popular amongst fine artists. This year we have celebrated its silver anniversary – the 25 catalogs contain names of more than 1.950 donors that came from all five continents. They have made 3.100 artworks, 2.600 of which were purchased. The profit was used in different aid projects carried out by karitas: for families, children, homeless, elderly, sick, addicted... Lately, more and more resources are dedicated to support children and the youth.

The art colony is the first part of the international projects Umetniki za karitas, which proceeds into travelling art exhibitions. In all these years we have made 360 exhibitions in Slovenia, every year there is one in Gorizia and Trieste. The art exhibition has travelled to Rome twice, to Brussels three times and one time to Vienna and Sarajevo.

Gradually, the project is becoming a movement. The main aim of it is meeting and socializing of the artists as they give their own time and talent to enrich the society with art and charity. On the other hand, the travelling exhibitions are giving back to the artists that have given their talent and time – many of the artists cannot afford their own exhibitions on so many locations.

Man does not live by bread alone... That is why art and charity offer something extra in this time and age. A participant of this year's colony, an academic painter said: »My talent was gifted to me, that is why it is my responsibility that I give a part of it to the others. It is just an interest rate of what I have been given for free!«

At Umetniki za karitas, beauty and goodness go hand in hand.

Razstave 2020/2021

Atelje Sinji vrh
Pretorska palača Koper
Dvorec Lanthieri, Vipava
Klic dobrote, Celje
Galerija Ars, Gorica
Galerija Družina, Ljubljana
Peterlinova dvorana, Trst
in drugi kraji, kamor bomo povabljeni

Stalne razstave:

Karitas vipavske dekanije, Ajdovščina
Upravna stavba občine in Nove KBM, Ajdovščina
Kapucinski samostan Vipavski Križ

27. mednarodna likovna kolonija

UMETNIKI ZA KARITAS

Sinji vrh, 16. – 20. avgust 2021

Dan odprtih vrat: 19. 8. 2021

Informacije:

Jožica Ličen, gsm +386 41 429 713

e-pošta: jozica.licen@rkc.si

TRR Škofijske karitas Koper

SI56 0475 0000 3155 558, sklic SI00 29019

K uresničitvi lepega in dobrega pomagajo:

Občini Ajdovščina in Vipava, Galerija Družina
Sodelavci galerij in prostorov, kjer razstave gostujejo
Družina Vidmar, nastopajoči, pomočniki, sodelavci, dobrotniki
Mediji, obiskovalci razstav in kupci likovnih del
Hvala lepa in Bog lonaj vsem!

Slika na naslovnici: Sinji vrh, avgust 2020

Karitas

Škofijska karitas Koper